

Oven avaus

**Katsaus osittaisen varhennetun
vanhuuseläkkeen valinneisiin**

Oven avaus

Katsaus osittaisen varhennetun
vanhuuseläkkeen valinneisiin

JARI KANNISTO

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin: 029 411 20

Sähköposti: etunimi.sukunimi@etk.fi

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Telefon: 029 411 20

E-post: förnamn.efternamn@etk.fi

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 ELÄKETURVAKESKUS, FINLAND

Phone +358 29 411 20

E-mail: firstname.surname@etk.fi

Helsinki 2017

ISSN 2343-3558 (verkkojulkaisu)

TIIVISTELMÄ

Vuoden 2017 työeläkeuudistuksen yhteydessä otettiin käyttöön uusi eläkelaji, osittainen varhennettu vanhuuseläke. Raportti sisältää keskeisimpiä tietoja tämän uuden eläkkeen valinneista.

Ensimmäiset osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen hakemukset kirjattiin joulukuussa 2016 ja ensimmäiset eläkkeet alkoivat helmikuussa 2017. Osittainen varhennettu vanhuuseläke on ollut suosittu ensimmäisten kuukausien aikana. Vuoden 2016 joulukuussa 220 henkilöä jätti osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen hakemuksen ja vuoden 2017 alussa hakijamäärä oli kuukausittain yli 1 500 hakijaa. Kesää kohti hakijamäärä supistui niin, että kesäkuussa kirjattiin alle tuhat hakemusta. Heinäkuun loppuun mennessä osittaista varhennettua vanhuuseläkettä oli hakenut 9 400 henkilöä. Vuoden 2017 loppuun mennessä kokonaismäärä nousee lähes 14 000 hakemukseen. Joukossa on arviolta tuhat vuonna 1957 syntynyttä, joilla eläke tulisi alkamaan ensi vuonna.

Osittainen varhennettu vanhuuseläke on ollut erityisesti miesten suosiossa. Miesten osuus hakijoista on ollut lähes 60 prosenttia, eli 5 500 miestä on jättänyt osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen hakemuksen heinäkuun loppuun mennessä.

Yksityisellä sektorilla osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen hakijoita oli 6 600 ja julkisella sektorilla 2 800. Yksityisen sektorin osuus osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen hakijoista oli 70 prosenttia. Jos osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen hakijoita olisi julkisella sektorilla suhteellisesti yhtä paljon kuin yksityisellä sektorilla, julkisen sektorin hakijamäärän pitäisi olla lähes 5 000.

Osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle on siirtynyt 7 600 henkilöä heinäkuun loppuun mennessä. Eläkkeistä alkoi varhennettuna 6 500 ja vajaat 1 200 varhentamattomana. Jälkimmäisistä vajaat 200 eläkettä alkoi alimmassa eläkeiässä ja tuhat lykättyinä eläkkeinä.

Miehiä osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle siirtyneistä oli 4 500 ja naisia 3 100. Lähes 90 prosenttia valitsi osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen 50 prosentin suuruisena, jolloin eläke oli keskimäärin 830 €/kk ja mediaani 100 euroa pienempi. Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen ottaneista 10 prosenttia on valinnut 25 prosentin tasoisen eläkkeen. Se oli suuruudeltaan keskimäärin 440 €/kk (mediaanieläke 390 €/kk). Yksi tekijä sukupuolten väliseen eroon on naisten suuri osuus julkisella sektorilla.

Varhennettujen eläkkeiden varhennusaika oli keskimäärin 20 kuukautta, mikä johti keskimäärin 64 euron vähennykseen kuukausieläkkeessä.

Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen voi myös peruuttaa. Perumisaika on kolme kuukautta. Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen peruneita oli heinäkuun loppuun mennessä 56 henkilöä, joista kaksi kolmasosaa oli julkiselta puolelta.

Jos eläkkeen hakija on valinnut 25 prosentin tasoisen osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen, hän voi muuttaa sen 50 prosentin tasolle hakemuksesta. Sen sijaan 50 prosentin tasoista eläkettä ei voi vaihtaa 25 prosenttiseksi. Lähes 50 henkilöä on nostanut 25 prosentin tasoisen, keskimäärin 475 euron suuruisen kuukausieläkkeensä kaksinkertaiseksi heinäkuun loppuun mennessä.

Jos osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen suosio jatkuu nykytahtiin, eläkkeen tulee ottamaan tänä vuonna arviolta 11 000 henkilöä.

LUKIJALLE

Eläkeuudistuksen 2017 yhteydessä otettiin käyttöön osittainen varhennettu vanhuuseläke (ove), jonka voi ottaa 61 vuoden iässä. Se korvasi aiemmin käytössä olleen osa-aika-eläkkeen, joista viimeiset alkoivat tämän vuoden tammikuussa. Toisin kuin osa-aika-eläke, osittainen varhennettu vanhuuseläke ei ole sidottu työntekoon. Sen voi ottaa vaikka jatkaisi työssä entiseen tapaan tai olisi työttömänä.

Raportissa tarkastellaan osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen yleisyyttä, hakemismääriä ja eläkkeensaajia. Aineiston avulla kuvataan uuden eläkelajin alkua ja kehitystä ensimmäisen puolen vuoden aikana. Samalla saadaan käsitys, kuinka suuria nämä eläkkeet ovat tasoltaan ja millaiset henkilöt ovat sen valinneet. Aineisto perustuu Eläketurvakeskuksen tilastorekistereihin. Hakemukset on poimittu rekisteritilanteesta 5.8.2017 ja eläkkeet rekisteritilanteesta 15.8.2017.

Toistaiseksi vain Eläketurvakeskuksen kuukausitilasto on sisältänyt osittaisesta varhennetusta vanhuuseläkkeestä joitakin perustietoja kuten lukumäärät ja keskieläkkeet. Tämä on ensimmäinen tilastoaineistoihin perustuva hieman seikkaperäisempi katsaus osittaisesta varhennetusta vanhuuseläkkeestä. Lisäksi aiheesta on julkaistu aikaisemmin joitakin kyselytutkimuksia (*Kuka haluaa OVELle?*, Sirpa Sakslin, Keva ja *Kysely osittaisesta vanhuuseläkkeestä*, Noora Järnefelt, Eläketurvakeskus).

Tämän raportin sisällöstä vastaavat kehityspäällikkö Jari Kannisto ja tilastosuunnittelija Katariina Käkönen, joille pyydetään osoittamaan julkaisun sisältöä koskevat kyselyt ja ehdotukset. Aineiston rakentamiseen on osallistunut myös tilastotutkija Jukka Lampi.

Helsingissä elokuussa 2017
Eläketurvakeskus

SISÄLTÖ

1 Osittainen varhennettu vanhuuseläke	9
1.1 Osittaisen vanhuuseläkkeen myöntämisen edellytykset	10
Ikäraajat	10
Osittaisen vanhuuseläkkeen peruminen	10
Osittaisen vanhuuseläkkeen määrä	10
Eläkkeenlaskennan erityispiirteitä	11
2 Osittaista varhennettua vanhuuseläkettä hakeneet	12
2.1 Eri kohorttien hakijamäärä	13
2.2 Hakeneiden määrä suhteessa eläkkeeseen oikeutettuihin	15
2.3 Arvio koko vuoden hakemusmäärästä	17
2.4 Hakijoiden työtilanne	17
2.5 Osittaisen vanhuuseläkkeen hakijoiden vuosiansiot 2016	19
2.6 Hakijoiden aiemmat hylätyt eläkehakemukset.....	19
3 Osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle siirtyneet	21
3.1 Eläkkeen suuruus.....	22
3.2 Varhentajat ja lykkääjät.....	23
3.3 Osittaisen vanhuuseläkkeen peruneet	26
3.4 Arvio tänä vuonna osittaiselle vanhuuseläkkeelle siirtävistä	26
3.5 Eläkealkavuus.....	26

Taulukkuuettelo

1 Vireille tulleet OVE-hakemukset rekisteröintiajankohdan ja hakijan syntymävuoden mukaan	
1 Koko työeläkejärjestelmä	27
1a Yksityinen sektori.....	28
1b Julkinen sektori.....	29
2 31.7.2017 mennessä alkaneet osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet	
2 Koko työeläkejärjestelmä	30
2a Yksityinen sektori.....	31
2b Julkinen sektori.....	32
3 31.7.2017 mennessä alkaneet osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet ja niiden suurusjakauma	
3 Molemmat sukupuolet	33
3a Miehet	34
3b Naiset.....	35

1 Osittainen varhennettu vanhuuseläke

Eläkeuudistuksen 2017 yhteydessä otettiin käyttöön uusi eläkelaji, osittainen varhennettu vanhuuseläke (tekstissä lyhennetty: osittainen vanhuuseläke, ove). Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan tavoitteena olevan, että sen avulla työntekijät ja yrittäjät voisivat jatkaa pidempään työelämässä.

Osittainen vanhuuseläke korvasi aiemmin käytössä olleen osa-aikaeläkkeen. Osa-aikaeläkkeen määrän ja ansioiden suhteen muutokset olivat tiukasti rajattuja, mikä teki eläkkeestä käytännössä jähmeän. Työntekijän mahdollisuudet joustaa työajoissa esimerkiksi pidentämällä työpäivää ruuhka-aikoina, olivat vähäiset. Samoin hiljaisina aikoina työmäärän piti säilyä ennallaan, vaikka työtä ei olisi ollut. Koska osa-aikaeläke ei mukautunut eikä joutanut muuttuvissa työolosuhteissa, eläkkeen käyttöä ja ansioiden tasoa jouduttiin erikseen valvomaan. Myös osa-aikaeläkkeen kustannuksia ja tasoa kritisoitiin.

Osittainen vanhuuseläke tarjoaa joustavan mahdollisuuden yhdistää työnteko ja osittainen eläke. Uudessa eläkkeessä on joustoa jopa niin, että sen voi ottaa, vaikka jatkaisi työssä entiseen tapaan tai lopettaisi työntöön kokonaan. Osittaiselle vanhuuseläkkeelle siirtymisestä ei tarvitse ilmoittaa työnantajalle, eikä se rajoita työntöön määrää. Koska työnteko ei ole osittaisen vanhuuseläkkeen saamisen edellytys, sen ottanut voi elää kokonaan työelämän ulkopuolella, tai hän voi saada vaikkapa työttömyyskorvausta, johon osittainen vanhuuseläke ei myöskään vaikuta.

Osittainen vanhuuseläke antaa 61 vuotta täyttäneelle mahdollisuuden ottaa neljäsoan tai puolet siihen mennessä karttuneesta työeläkkeestä riippumatta siitä, mitä hän työelämässä tai sen ulkopuolella tekee. Siihen tehdään varhennusvähennys, joka pienentää myönnettävää eläkettä pysyvästi. Vähennys on 0,4 prosenttia varhennuskuukautta kohti. Varhennusaika lasketaan oman ikäluokan alimmasta vanhuuseläkeiästä. Osittaisen vanhuuseläkkeen voi ottaa myös vanhuuseläkeiän täyttämisen jälkeen, jolloin siihen maksetaan vastaavasti lykkäyskorotus 0,4 prosenttia lykkäyskuukautta kohti.

Osittainen vanhuuseläke on voinut alkaa aikaisintaan 1.2.2017. Sen on voinut ottaa 61 vuoden iästä (ks. tarkemmin ikäraajat) alkaen ilman yläikärajaa. Eläke myönnetään eläkehakemuksen vireille tuloa seuraavan kuukauden alusta, eikä sitä myönnetä takautuvasti.

Osittaisen vanhuuseläkkeen aikaisista ansioista karttuu uutta työeläkettä samoin perustein kuin muustakin työskentelystä. Eläkekarttuma on työansioista 1,7 % vuodessa (vuoden 2025 loppuun asti) 63 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun saakka. Sen jälkeistä työansioista eläkettä kertyy 1,5 %.

1.1 Osittaisen vanhuuseläkkeen myöntämisen edellytykset

Ikäraajat

Osittaiseen vanhuuseläkkeeseen on oikeus vuonna 1949 tai sen jälkeen syntyneillä. Eläkkeen alaikäraja on sidottu syntymävuoteen. Yläikärajaa ei ole.

Vuonna 1949–1963 syntyneillä henkilöillä on oikeus osittaiseen vanhuuseläkkeeseen aikaisintaan 61 ikävuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta.

Vuonna 1964 syntyneillä henkilöillä on oikeus osittaiseen vanhuuseläkkeeseen aikaisintaan 62 ikävuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta.

Vuonna 1965 ja sen jälkeen syntyneillä osittaisen vanhuuseläkkeen alaikäraja sopeutetaan eliniän odotteen muutokseen. Alaikäraja nousee enintään kaksi kuukautta kerrallaan kuten alin vanhuuseläkeikä. Vuonna 1965 syntyneille STM vahvistaa osittaisen vanhuuseläkkeen alaikärajan vuodelle 2027 viimeistään 31.10.2026.

Tänä vuonna osittaisen vanhuuseläkkeen alaikäraja on kaksi vuotta ennen alinta vanhuuseläkeikää. Jatkossa tuo aika pitenee; vuosina 1962 ja 1963 syntyneillä alaikäraja tulee olemaan neljä vuotta ennen alinta vanhuuseläkeikää. Vuonna 1964 ja sen jälkeen syntyneillä osittaisen vanhuuseläkkeen varhennusaika tulee olemaan korkeintaan kolme vuotta.

Pitempi varhennusaika merkitsee myös suurempaa varhennusvähennystä. Nyt varhennusvähennys on korkeintaan 12 prosenttia (1956 syntyneillä). Jatkossa varhennusvähennys voi olla suurempi eli 14,4 tai 19,2 prosenttia. Suurempi varhennusvähennys voi myös vaikuttaa tulevaisuudessa osittaisen vanhuuseläkkeen suosioon ja siihen, missä iässä tämä eläke otetaan.

Osittaisen vanhuuseläkkeen peruminen

Eläkkeensaaja voi hakemuksesta perua osittaisen vanhuuseläkkeen kolmen kuukauden kuluessa eläkkeen myöntämistä koskevan päätöksen antamisesta. Kun osittainen vanhuuseläke on peruttu, eläkelaitos perii maksetun eläkkeen takaisin.

Osittaisen vanhuuseläkkeen määrä

Osittaisen vanhuuseläkkeen määrä on eläkkeenhakijan valinnan mukaan 25 tai 50 prosenttia eläkkeen alkamista edeltäneen kalenterivuoden loppuun mennessä karttuneesta työeläkkeestä. Eläkkeeseen lasketaan kaikkien työeläkelakien mukaan karttunut eläke.

25 prosentin suuruisen osittaisen vanhuuseläkkeen voi muuttaa 50 prosentin tasoiseksi yhden kerran. Muita muutoksia prosenttiosuuteen ei voi tehdä.

Jos eläke alkaa ennen henkilön ikäluokan alinta vanhuuseläkeikää, osittaiseen vanhuuseläkkeeseen tehdään varhennusvähennys 0,4 prosenttia jokaiselta eläkkeen alkamisen ja henkilön ikäluokan alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alun väliin jäävältä kuukaudelta. Vähennys on pysyvä, eli se säilyy myös silloin, kun eläkkeensaajalle myönnetään osittaisen vanhuuseläkkeen jälkeen vanhuuseläke tai muu vastaava etuus.

Jos osittainen vanhuuseläke alkaa henkilön ikäluokan alimman vanhuuseläkeiän täyttämisen jälkeen, eläkkeeseen tehdään lykkäyskorotus 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta,

jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään henkilön ikäluokan alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alkua myöhemmäksi.

Eläkkeenlaskennan erityispiirteitä

Jos henkilö ei ole täyttänyt julkisen alan henkilökohtaista eläkeikänsä, osittainen vanhuuseläke normeerataan. Jos henkilöllä on julkisten alojen palveluksesta karttunut eläkettä ennen vuotta 1995, normeeraus merkitsee 2 prosentin karttuman muuttamista 1,8 prosentiksi.

Jos henkilö on täyttänyt julkisen alan henkilökohtaisen vanhuuseläkeikänsä, osittainen vanhuuseläke sisältää myös osuuden lisäeläkkeestä. Yksityisten alojen rekisteröityä lisäeläkettä ei myönnetä osittaisen vanhuuseläkkeen yhteydessä.

Julkisen sektorin työntekijän osittaiseen vanhuuseläkkeeseen tehdään seuraavat leikkaukset, jos sen ottaa ennen omaa henkilökohtaista eläkeikää:

- ennen vuotta 1995 työskentelyn kartuttamaa eläkettä pienennetään normeerauksella
- lisäeläkeosuutta ei saa osittaisen eläkkeen osalta
- jos eläke alkaa ennen oman ikäluokan vanhuuseläkeikää, eläkettä pienennetään varhennusvähennyksellä
- vähennyksillä leikattu eläke kerrotaan elinaikakertoimella.

Kaksi ensimmäistä kohtaa eivät käytännössä kosketa yksityistä sektoria¹. Ne nostavat osittaisen vanhuuseläkkeen hintaa ja saattavat tehdä siitä melko kalliin julkisen sektorin työntekijöille. Se vaikuttanee eläkkeen suosioon julkisella sektorilla. Samalla tosin elinaikaker-toimen leikkausvaikutus jää pienemmäksi kuin oman ikäluokan kertoimella.

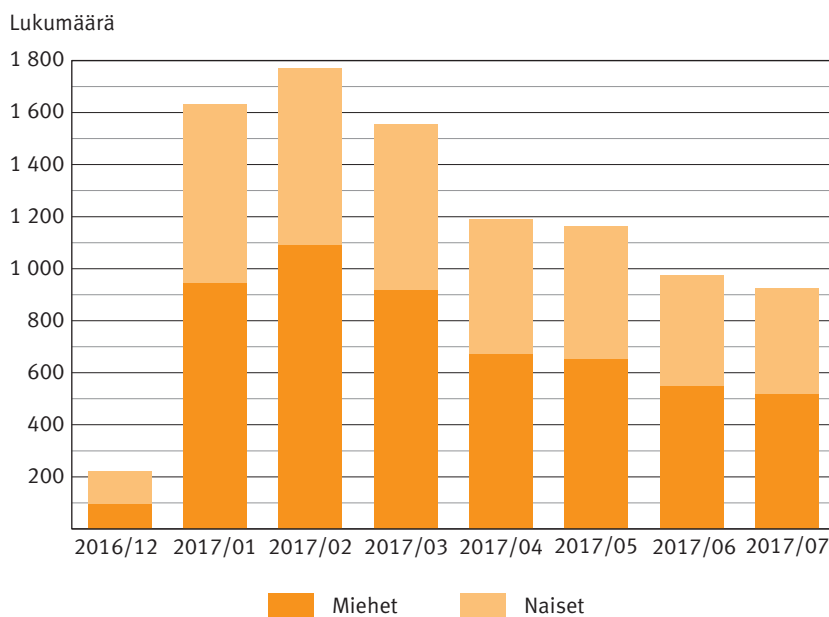
¹ Rekisteröityä lisäeläkettä ei saa myöskään yksityisellä sektorilla, mutta sen saa täytenä eläkeiässä toisin kuin julkisella sektorilla. Lisäksi yksityisen sektorin lisäeläke on nykyisin pieni ja harvinainen verrattuna julkisen sektorin lisäeläkkeisiin yli 60-vuotiaiden keskuudessa.

2 Osittaista varhennettua vanhuuseläkettä hakeneet

Heinäkuun loppuun mennessä osittaista vanhuuseläkettä oli hakenut yli 9 400 henkilöä. Eläkettä on voinut hakea viime vuoden joulukuusta alkaen. Viime vuoden puolella hakemuksia tuli 220 (kuvio 1). Tämän vuoden ensimmäiset kuukaudet hakemuksia jätettiin vilkkaasti. Kuukausittain ylittyi 1500 hakemuksen määrä, ja korkein piikki osui helmikuulle, jolloin hakemuksia kirjattiin lähes 1 800.

Kuvio 1.

31.7.2017 mennessä osittaista varhennettua vanhuuseläkettä hakeneet sukupuolen mukaan kuukausittain

Miesten osuus osittaista vanhuuseläkettä heinäkuun loppuun mennessä hakeneista oli lähes 60 prosenttia. Naisten määrä oli miesten määrää suurempi vain 64–65-vuotiaiden keskuudessa, kun taas muissa ikäryhmissä miehiä oli enemmän. Viime vuoden puolella osittaista vanhuuseläkettä hakeneista yli puolet oli naisia, mutta tänä vuonna pienen kuukausivaihtelun jälkeen huhtikuusta alkaen naisten osuus hakijoista on vakiintunut 44 prosentin tasolle.

Syitä miesten yliedustukseen on varmasti monia. Osittaisen vanhuuseläkkeen hakemiseen saattavat miehiä kannustaa erityisesti miesten keskimäärin lyhyempi elinaika ja parempi ansiotasoa. Koska varhennusvähennys lasketaan kustannus- ja sukupuolineutraalisti, miesten keskimäärin lyhyempi jäljellä oleva elinaika voi tehdä edullisemmaksi aikaisiin nostetun eläkkeen. Osa miehistä saattaa pitää eläkettä riittävänä tai hyvänä varhennusvähennyksestä huolimatta, jos eläkkeen perusteena on ollut hyvä ansiotasoa.

Jossakin tilanteessa esimerkiksi työttömälle voi olla houkuttelevaa ottaa osittainen vanhuuseläke. Kannattavuuteen vaikuttaa myös verotus, johon vaikuttavat eläkkeen lisäksi

myös muut tulot. Jos vähentää työntekoa ja ottaa osittaisen vanhuuseläkkeen, eläketulo-vähennyksen ansiosta tulotaso saattaa säilyä ennallaan. Moni myös arvostaa muita teki-jöitä, esimerkiksi vapaa-aikaa, enemmän kuin maksimaalista eläkettä. Joku saattaa myös sijoittaa itse osittaisen vanhuuseläkkeensä.

2.1 Eri kohorttien hakijamäärä

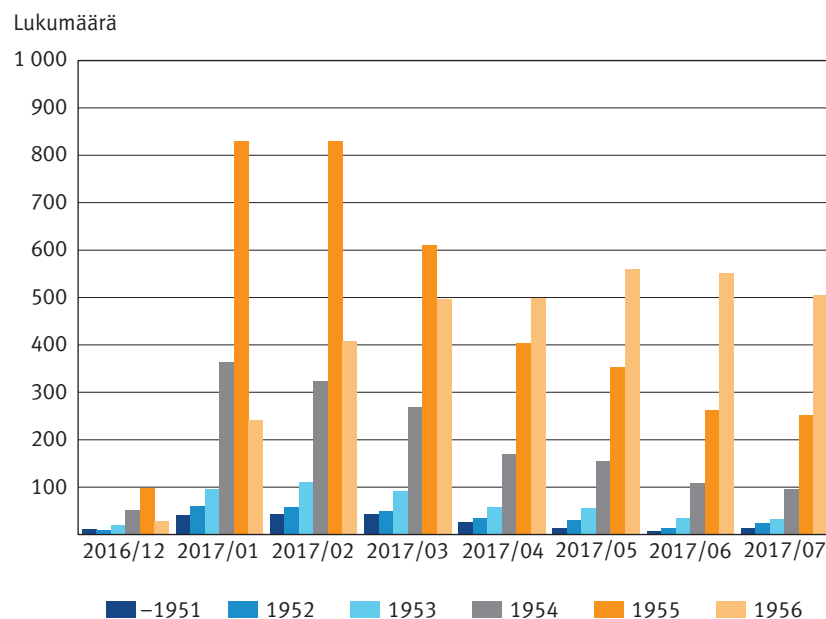
Maaliskuun jälkeen osittaista vanhuuseläkettä hakeneiden määrä laski selvästi, kun alku-innostus hiipui. Samaan aikaan hakijoista yhä suurempi osuus oli nuorimpia osittaiseen vanhuuseläkkeeseen oikeutettuja, eli vuonna 1956 syntyneitä (kuvio 2). Erityisesti vanhemmissa ikäryhmissä oli luultavasti henkilöitä, jotka olivat jo päättäneet uuden eläkkeen ottamisesta heti, kun se on mahdollista. He odottivat lain voimaantuloa, joka toi uuden eläkemuodon monen ikäluokan ulottuville kerralla.

Vaikka ikähaitari on suuri, osittaisen vanhuuseläkkeen hakijoiden määrä vanhimmissa ikäluokissa on ollut pieni. Heinäkuun 2017 loppuun mennessä osittaista vanhuuseläkettä hakeneista 12 vanhinta oli syntynyt vuonna 1949. Vastaavasti 67 hakijaa oli syntynyt vuonna 1950. Kun osittaista vanhuuseläkettä hakeneiden kokonaismäärä oli lähes 10 000 henkilöä, vanhimpien ikäryhmien osuus jää alle promillen. Se on luonnollista, koska yli 65-vuotiaista valtaosa on jäänyt jo aiemmin varsinaiselle vanhuuseläkkeelle.

Kaikilla ennen vuotta 1954 syntyneille osittainen vanhuuseläke on nuorempia edullisempi, koska siihen ei tehdä varhennusvähennystä: he ovat ylittäneet viimeistään viime vuonna vanhuuseläkeiän alarajan. Vuosina 1949–1953 syntyneiden hakemusten huippukuukausi oli helmikuu, jolloin hakemuksia kirjattiin yli 200. Sen jälkeen hakemusvauhti on hiipunut ja huhtikuun jälkeen he ovat tehneet hakemuksia kuukausittain alle 100, heinäkuun loppuun mennessä hakemuksia on kertynyt yhteensä 1 000.

Kuvio 2.

31.7.2017 mennessä osittaista varhennettua vanhuuseläkettä hakeneet ikäluokittain

Vuonna 1956 syntyneet ovat eri tilanteessa kuin heitä edeltävät ikäluokat. He täyttävät vuoden 2017 aikana osittaisen vanhuuseläkkeen 61 vuoden alaikärajan, minkä vuoksi he luultavasti hakevat eläkettä myös loppuvuodesta enemmän kuin vanhemmat ikäryhmät. Samaan aikaan hakemuksia alkaa tulla myös vuoden 1957 alussa syntyneiltä.

Vuonna 1956 syntyneiden ikäluokan hakemismäärä ylitti ensimmäisen kerran vuotta vanhempien hakemusten määrän huhtikuussa (kuvio 2) ja kesäkuussa 1956 syntyneet jättivät hakemuksia enemmän kuin muut ikäluokat yhteensä. Samalla hakemusten kuukausimäärä putosi alle tuhanteen kappaleeseen.

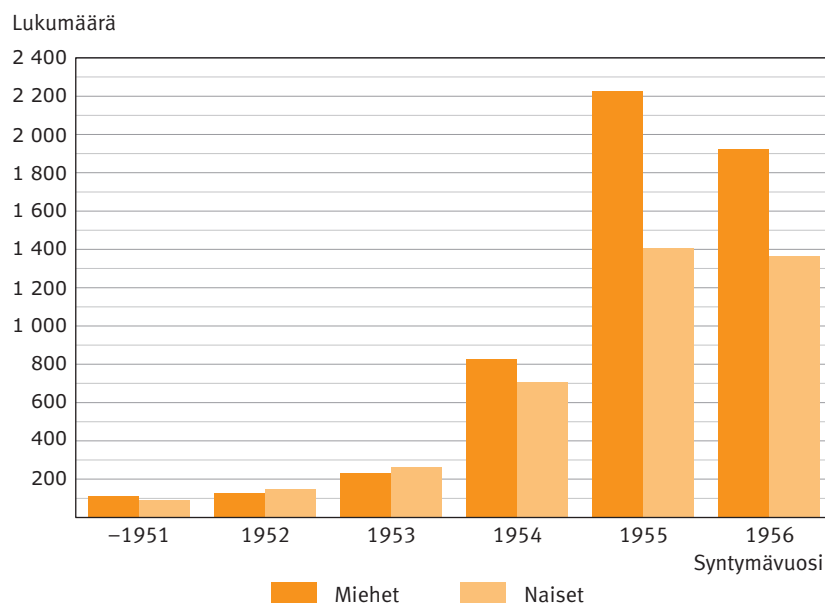
Toistaiseksi hakijoiden määrä on ollut suurin vuonna 1955 syntyneillä (kuviot 3 ja 4). Heistä yli 3 600 on hakenut osittaista vanhuuseläkettä heinäkuun loppuun mennessä. Se on 6,4 prosenttia ikäluokan eläkkeeseen oikeutetuista, ja viime kuukausina hakijamäärä on laskenut. Sen sijaan vuonna 1956 syntyneistä 3 300 henkilöä oli tehnyt eläkehakemuksen jo heinäkuun loppuun mennessä. Vakiintuneeksi tasoksi näyttää muodostuneen 500 hakemuksen kuukausivauhti.

Vuonna 1955 syntyneiden ikäluokan kiinnostusta osittaiseen vanhuuseläkkeeseen vähentää myös osa-aikaeläke, sillä viime vuoden lopussa heistä oli osa-aikaeläkkeellä 2 400. Lisäksi vielä tämän vuoden tammikuussa tästä ikäluokasta jäi osa-aikaeläkkeelle 1 400 henkeä. Tästä lähes 4 000 henkilön joukosta tuskin kovin moni vaihtaa osa-aikaeläkkeensä tänä vuonna osittaiseen vanhuuseläkkeeseen. Osa-aikaeläkkeellä olevien osuus kaikista työssä käyvistä on likimain 6,5 prosenttia vuonna 1955 syntyneiden ikäluokassa. Vuonna 1956 syntyneillä ei ole mahdollisuutta osa-aikaeläkkeeseen, mikä selittää osaltaan edeltäviä ikäluokkia suuremman kiinnostuksen osittaiseen vanhuuseläkkeeseen.

Vuonna 1954 syntyneiden ikäluokka täyttää tänä vuonna vanhuuseläkeiän alarajan 63 vuotta. Heidän ikäluokassaan hakijoita on toistaiseksi ollut 1 500, ja hakemusten määrä on laskenut tasaisesti.

Kuvio 3.

31.7.2017 mennessä osittaista varhennettua vanhuuseläkettä hakeneet sukupuolen ja syntymävuoden mukaan

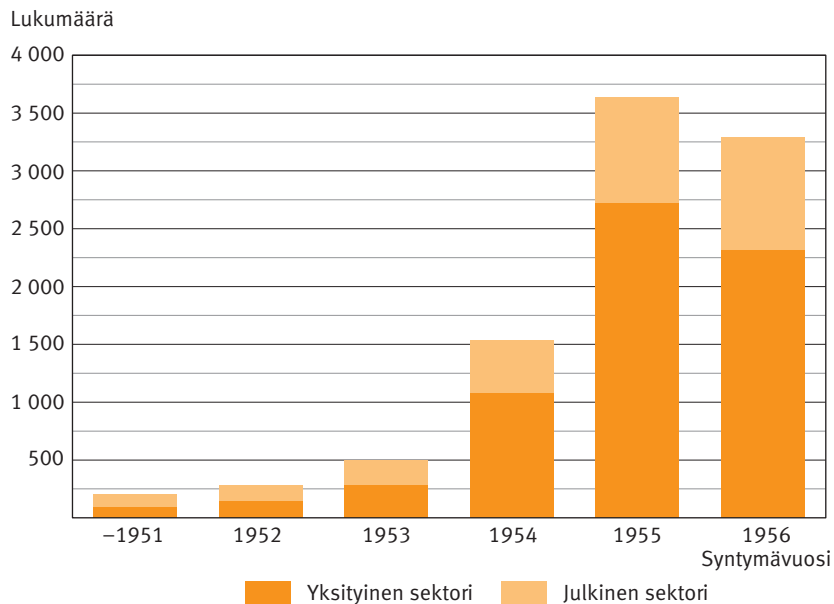

Eläkettä hakeneiden jakautuminen julkisen ja yksityisen sektorin välillä on vahvasti riippuvainen hakijan iästä. Mitä vanhemmasta osittaisen vanhuuseläkkeen hakijasta on kysymys, sitä todennäköisemmin hakija on julkiselta sektorilta. Yksi syy tähän on sektoreiden erilainen ikärakenne. Julkisen sektorin työntekijöiden osuus työssä olevista kasvaa kun tarkastellaan eläkeiän täyttäneitä ikäluokkia. Myös julkisen sektorin henkilökohtainen eläkeikä edellyttää usein työssä jatkamista yli alimman vanhuuseläkeiän. Ja kuten aiemmin on todettu, julkisen sektorin palveluksessa oleville osittaisen vanhuuseläkkeen leikkausvaikutus voi olla suurempi kuin yksityisellä sektorilla työskenteleville – ainakin osittaisen vanhuuseläkkeen alaikärajan lähellä oleville.

Kuvio 4.

31.7.2017 mennessä osittaista varhennettua vanhuuseläkettä hakeneiden jakautuminen yksityiseen ja julkiseen sektoriin

Yksityisellä sektorilla osittaista vanhuuseläkettä hakeneita oli 6 600 ja naisvaltaisella julkisella sektorilla 2 800 heinäkuun 2017 loppuun mennessä. Yksityisen sektorin osuus osittaisen vanhuuseläkkeen hakijoista oli 70 prosenttia. Jos osittaisen vanhuuseläkkeen hakijoita olisi julkisella sektorilla suhteellisesti yhtä paljon kuin yksityisellä sektorilla, julkisen sektorin hakijamäärän pitäisi olla lähes 5 000. Vain vanhimmissa ikäryhmissä (ennen vuotta 1953 syntyneet) hakijoita oli yhtä paljon molemmilla sektoreilla. Nuoremmissa ikäryhmissä julkisen sektorin osuus on alle 30 prosenttia.

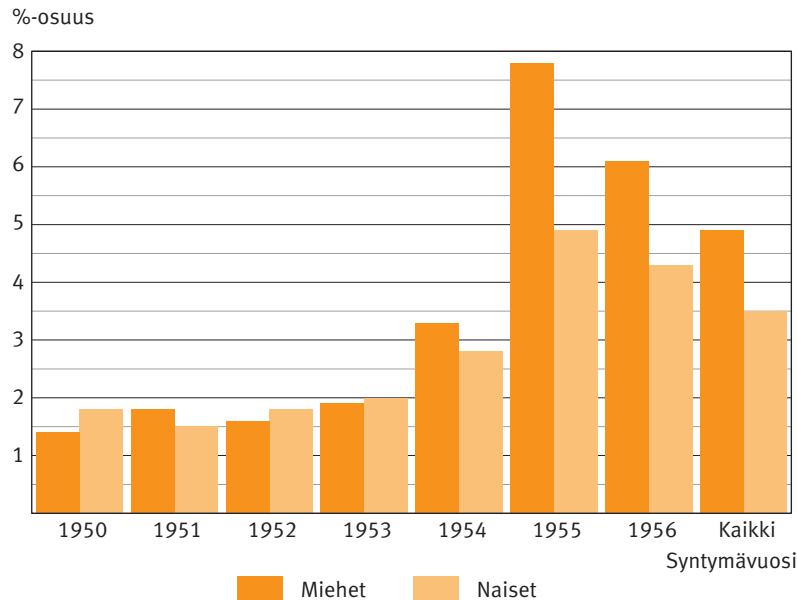
2.2 Hakeneiden määrä suhteessa eläkkeeseen oikeutettuihin

Osittaista vanhuuseläkettä hakeneiden lukumäärät eri ikäluokissa antavat hyvän kuvan uuden eläkemudon suosioista. Kuva tarkentuu vielä merkittävästi, kun hakijoiden määrät suhteutetaan niihin, joilla on oikeus osittaiseen vanhuuseläkkeeseen. Perusväestön muodostavat työeläkevakuutetut, jotka eivät ole eläkkeellä ja täyttävät tänä vuonna vähintään

61 vuotta². Tämä prosenttiluku kuvaa osittaisen vanhuuseläkkeen hakemisaltiutta ensimmäisen puolen vuoden aikana.

Kuvio 5.

31.7.2017 mennessä osittaista varhennettua vanhuuseläkettä hakeneiden osuus ikäluokasta

*Hakijoiden prosenttiosuus oman ikäluokan ei-eläkkeellä olleista

Osittaista vanhuuseläkettä on hakenut heinäkuun 2017 loppuun mennessä 4,2 prosenttia siihen oikeutetuista (kuvio 5). Viime vuonna osa-aikaeläkkeiden vastaava alkavuus oli 2,0 prosenttia³. Miehistä osittaista vanhuuseläkettä on hakenut 4,9 prosenttia ja naisista 3,5 prosenttia. Miesten ja naisten välinen ero hakemisaltiudessa korostuu erityisesti nuorimmissa osittaisen vanhuuseläkkeen piiriin kuuluvissa ikäluokissa. Vuonna 1956 syntyneistä ei-eläkkeellä olevista osittaista vanhuuseläkettä haki heinäkuun loppuun mennessä 5,2 prosenttia ja vuonna 1955 syntyneistä 6,4 prosenttia. Luvut ovat korkeita erityisesti miehillä, jotka eivät ole eläkkeellä; vuonna 1956 syntyneistä miehistä 6,1 prosenttia ja vuonna 1955 syntyneistä miehistä 7,8 prosenttia haki osittaista vanhuuseläkettä heinäkuun loppuun mennessä.

Jos laskelmissa otettaisiin huomioon osa-aikaeläkkeellä olleet⁴, tarkastellut suhdeluvut laskisivat keskimäärin 0,2 prosenttiyksikköä. Hakemisaltiutus olisi koko joukolla 4,0 prosenttia. Vuonna 1955 syntyneillä vaikutus olisi suurin (0,3 prosenttiyksikköä), eli hakijoiden osuus olisi 6,1 prosenttia. Vuonna 1956 syntyneillä ei ole ollut oikeutta osa-aikaeläkkeeseen, joten heidän osaltaan luvut eivät muuttuisi.

² Tässä tarkastelussa perusväestönä on käytetty vuosina 1950–1956 syntyneitä työeläkevakuutettuja, jotka eivät saaneet omaan työuraan perustuvaa eläkettä vuoden 2016 lopussa.

³ Osa-aikaeläkkeelle siirtyneiden osuus työssä olleista. Vuosina 2014 ja 2015 alkavuus oli 1,5 prosentin tasolla.

⁴ Jos osa-aikaeläkkeellä oleva lopettaa eläkkeen, hän on oikeutettu osittaiseen vanhuuseläkkeeseen. Sen sijaan osa-aikaeläkkeen rinnalla osittaista vanhuuseläkettä ei makseta.

2.3 Arvio koko vuoden hakemusmääristä

Jos alkuvuoden kehitys jatkuu, tänä vuonna osittaista vanhuuseläkettä tulee hakemaan lähes 14 000 henkilöä. Heistä lähes tuhat lienee vuonna 1957 syntyneitä. Näin ollen koko vuoden hakemisalttius⁵ nousee kuuden prosentin tasolle, ja vuonna 1956 syntyneiden ikäluokassa hakijamäärä nousee lähelle 6 000 henkilöä, mikä olisi lähes 10 prosenttia eläkkeeseen oikeutetuista. Vertailun vuoksi voi todeta, että vuonna 1955 syntyneiden osa-aika-eläkkeiden vastaavalla tavalla laskettu alkavuus oli viime vuonna hieman yli viisi prosenttia. Lopulliseen hakemusmäärään vaikuttavat mm. talouskehitys ja ikääntyneiden työllisyys. Tällä hetkellä suhdannetilanne näyttää hyvältä, ja jatkuessaan se vähentää osittaiselle vanhuuseläkkeelle hakeutumista.

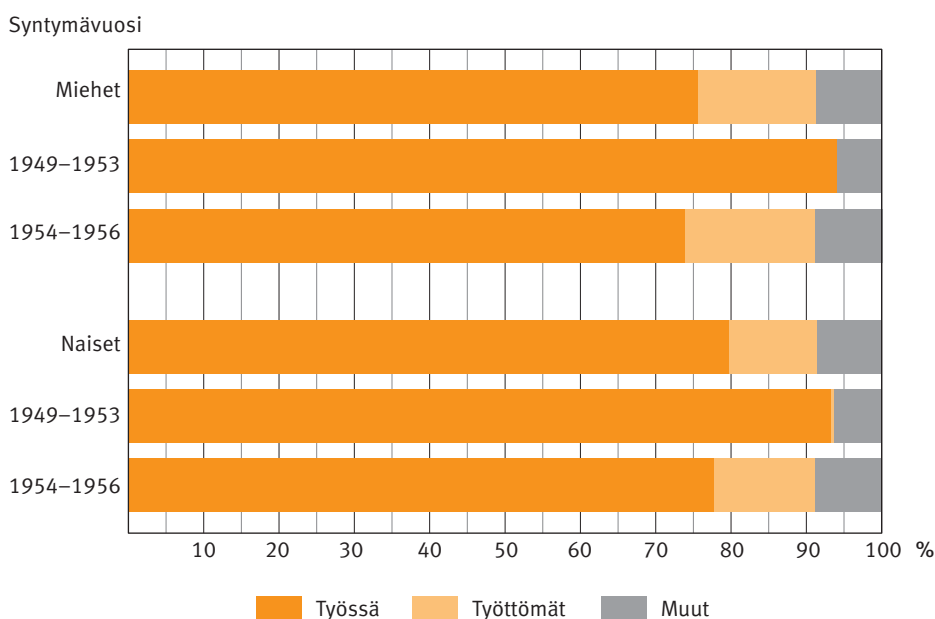
Lähivuosina hakusummien voidaan olettaa jäävän tätä vuotta pienemmiksi, koska jatkossa osittaiseen eläkkeeseen oikeutettujen piiriin tulee vuosittain vain yksi uusi ikäluokka. Myös alaikärajan ylittävien ikäluokkien koko pienenee tulevina vuosina. Pidemmällä aikavälillä kiinnostus osittaiseen eläkkeeseen tulee nousemaan, kun vanhuuseläkeikä portaittain nousee, mutta osittaisen vanhuuseläkkeen alaikäraja säilyy ennallaan. Näin osittainen vanhuuseläke saa eläkelajina ikään kuin enemmän tilaa ennen varsinaisen vanhuuseläkkeen alkamista.

2.4 Hakijoiden työtilanne

Osittaista vanhuuseläkettä 31.7.2017 mennessä hakeneista lähes 80 prosenttia oli työssä vuoden 2016 lopussa (kuvio 6). Työttömiä oli 14 prosenttia, eli runsaat 1 300 henkilöä. Ryhmän muut osuus oli alle yhdeksän prosenttia, mikä vastaa 800 henkilöä. Tästä ryhmästä kokonaisuudessaan ei voi tehdä päätelmiä rekisteritietojen perusteella, mutta joukossa oli mm. kuntoutujia, vuorotteluvapaalla olevia ja sairauspäivärahan saajia.

Kuvio 6.

Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen hakijoiden työtilanne 31.12.2016

⁵ Hakemisalttius on laskettu vuosina 1950–1956 syntyneistä eli vuonna 1957 syntyneet eivät ole mukana laskelmassa.

Työttömien osuus korostuu nuoremmissa ikäryhmissä ja miehillä. Vain kaksi osittaista vanhuuseläkettä hakeneista työttömistä oli syntynyt vuonna 1953, muut olivat nuorempia. Eniten työttömiä oli vuonna 1955 syntyneissä, 17 prosenttia. Lähes saman verran työttömiä oli 1956 syntyneissä.

Osittaista vanhuuseläkettä hakeneista miehistä työttömiä oli 16 prosenttia ja naisista 12 prosenttia. Vuonna 1955 syntyneistä miehistä työttömiä oli lähes 19 prosenttia. Kaksi kolmesta työttömästä ei ollut työssä lainkaan vuoden 2016 aikana.

Kolme neljästä osittaista vanhuuseläkettä hakeneesta työttömästä sai ansiosidonnaista päivärahaa vuoden 2016 lopussa. Likimain 20 prosenttia sai työmarkkinatukea, ja viitisen prosenttia tästä joukosta sai peruspäivärahaa. Miesten ja naisten välillä ei tässä suhteessa ollut suuria eroja, mutta miehistä hieman suurempi osa oli työmarkkinatuella.

Työssä olevien osuus osittaista vanhuuseläkettä hakeneista oli siis suuri, 7 300 työeläkevakuutettua. Se on 4,6 prosenttia eläkkeeseen oikeutetuista työeläkevakuutetuista. Työssä olevat voidaan jaotella yrittäjiin ja palkansaajiin (taulukko 1). Yrittäjien osuus oli lähes 20 prosenttia vuoden 2016 lopussa työssä olleista osittaisen vanhuuseläkkeen hakijoista. Miehillä yrittäjien osuus oli 23 prosenttia, naisilla 12 prosenttia.

Maatalousyrittäjiä oli joukossa vain 300, eli 3,5 prosenttia kaikista. Heistä vajaat 100 oli naisia.

Taulukko 1.

31.12.2016 työssä olleiden osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen hakijoiden jakautuminen yrittäjiin ja palkansaajiin

	Työssä olleet 31.12.2016							
	Kaikki		Palkansaajat		YEL-yrittäjät		MYEL-yrittäjät	
	Henkilöitä	%	Henkilöitä	%	Henkilöitä	%	Henkilöitä	%
Kaikki	7 300	100	5 700	78	1 400	19	300	3
Miehet	4 100	100	3 000	72	1 000	23	200	5
Naiset	3 200	100	2 700	85	400	12	100	2

Vuoden 2016 lopussa työssä olleista 60–66-vuotiaista⁶ 13 prosenttia oli YEL-vakuutettuja ja 5 prosenttia MYEL-vakuutettuja, loput olivat palkansaajia. Näin ollen esimerkiksi YEL-vakuutetuista viime vuoden lopussa 7,1 prosenttia on hakenut osittaista vanhuuseläkettä. MYEL:n vastaava luku on 3,5 prosenttia. Koska kaikista työeläkevakuutetuista 4,6 prosenttia on hakenut osittaista vanhuuseläkettä, yrittäjät ovat hakeutuneet uuden eläke muodon käyttäjiksi palkansaajia aktiivisemmin. Sen sijaan maatalousyrittäjien osuus oli muita alhaisempi.

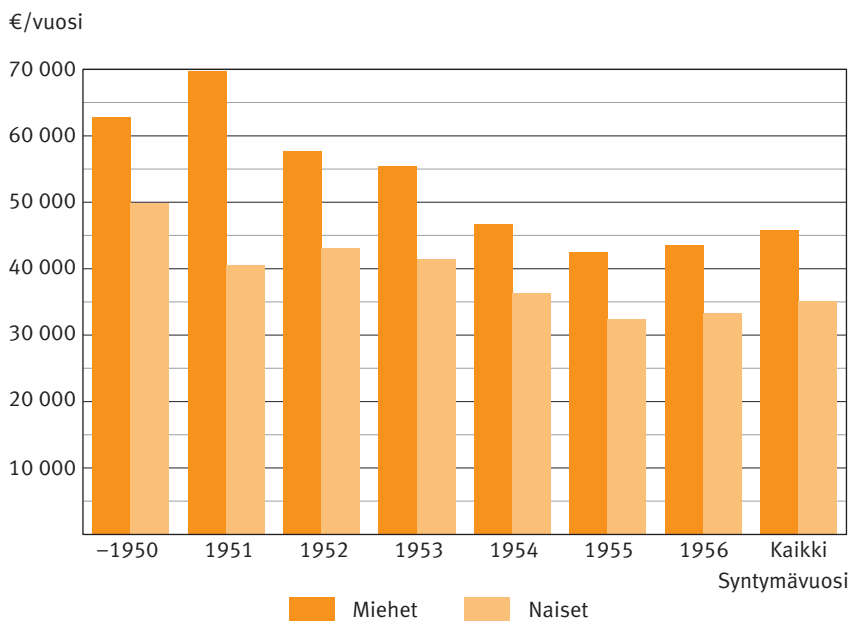
⁶ Ikä vuoden 2016 lopussa eli vuosina 1950–1956 syntyneet.

2.5 Osittaisen vanhuuseläkkeen hakijoiden vuosiansiot 2016

Lähes kaikki vuoden 2016 lopussa työssä olleet osittaisen vanhuuseläkkeen hakijat olivat olleet työssä koko vuoden 2016. Eläkettä kartuttaneiden ansioiden perusteella saadaan käsitys palkansaajien tulotasosta (kuvio 7). Keskivuosiansio tässä joukossa oli lähes 41 000 euroa, miehillä 46 000 euroa ja naisilla 35 000 euroa. Vuosina 1955 ja 1956 syntyneiden keskivuosiansiot jäivät hieman alle 40 000 euron. Vanhimmissa ikäryhmissä työssä olevat ovat pieni ja valikoitunut joukko, jonka ansiotaso on korkea.

Kuvio 7.

Osittaista varhennettua vanhuuseläkettä hakeneiden palkansaajien eläkettä kartuttaneet vuosiansiot 2016, työssä olleet 31.12.2016

2.6 Hakijoiden aiemmat hylätyt eläkehakemukset

Osittaisen vanhuuseläkkeen voisi ajatella olevan vaihtoehtoinen reitti eläkkeelle, jos työkyvyn kanssa on ongelmia. Erityisesti osittaisen vanhuuseläkkeen hakeminen voisi tulla mieleen, jos työkyvyttömyyseläkehakemus on hylätty. Näin ei kuitenkaan ole. Vain muutamia harvinaisuuksia ovat ensisijaisesti hakeutuneet työkyvyttömyysperusteiselle eläkkeelle, mutta saatuaan hylkäävän päätöksen, he ovat päättäneet hakemaan osittaista vanhuuseläkettä. Osittainen vanhuuseläke ei siis ole ollut osatyökykyisten vaihtoehtoinen reitti eläkkeelle.

Osittaista vanhuuseläkettä hakeneista 150 oli saanut hylkäävän päätöksen johonkin työeläkejärjestelmän etuuteen osittaisen vanhuuseläkkeen hakemista edeltäneiden kahden vuoden aikana. Kun aikaväli supistetaan puoleen vuoteen, hylkäyspäätöksen saaneiden määrä putoaa 80 henkilöön, joista yli puolet oli työssä vuoden 2016 lopussa.

Lukuun ottamatta kolmea vanhinta henkilöä hylkäyspäätöksen saaneet olivat syntyneet vuosina 1954–1956. Työkyvyttömyyseläke oli hylätty puolen vuoden sisällä 21 hakijalta, osa-aikaeläke hieman useammalta. Eniten oli hylätty vanhuuseläkehakemuksia,

joiden hylkäysperusteena on ollut yleensä ikä tai eläkeoikeuden puuttuminen. Yhdeltä hakijalta oli evätty mahdollisuus ammatilliseen työeläkekuntoutukseen. Miesten ja naisten välillä oli eroa vain osa-aikaeläkkeen hylkäyspäätöksissä, joita miehillä oli kaksinkertainen määrä naisiin verrattuna.

Yleensä osittaisen vanhuuseläkkeen hakijat eivät ole hakeneet aiemmin muita eläkeitä. Kun yli 9 000 hakijalla on hakemusta edeltävän puolen vuoden aikana alle 100 hylkäyspäätöstä muiden eläkelajien hakemuksiin, määrää voi pitää pienenä. Voitaneen jopa sanoa, että osittaisen vanhuuseläkkeen ottaneet ovat tietoisesti valinneet oman eläkelajinsa ja hakeneet suoraan tätä uutta eläkettä.

3 Osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle siirtyneet

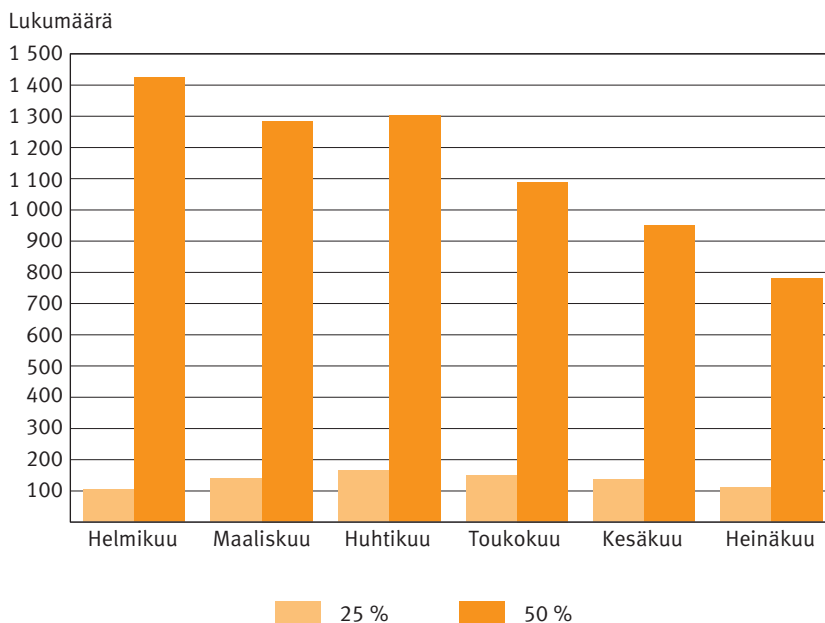
Heinäkuun loppuun mennessä osittaiselle vanhuuseläkkeelle oli siirtynyt yli 7 600 henkilöä. Eläkkeiden alkaminen heijastelee hakemusmäärien kehitystä (kuviot 8 ja 9) pienellä viipeellä. Heti helmikuussa alkoi yli 1 500 osittaista vanhuuseläkettä. Se on toistaiseksi suurin kuukausimäärä. Sen jälkeen alkavien eläkkeiden määrä laski kevään kuluessa niin, että heinäkuussa alkoi alle 900 osittaista vanhuuseläkettä. Lasku on tapahtunut erityisesti 50 prosentin tason eläkkeissä. Sen sijaan 25 prosentin osittaisen vanhuuseläkkeen on ottanut kuukausittain yli sata henkilöä.

Osittainen vanhuuseläke on suosittu eläke. Suosiota ei voi pitää yllättävänä. Onhan kysymys eläkkeestä, jonka ehdoissa ei ole juuri muita rajoituksia kuin ikäraja. Eläke houkuttelee, koska se tuo välittömästi lisätuloa talouteen, vaikka eläminen muuten jatkuisi entiseen tapaan, esimerkiksi työssä käyden tai työttömänä. Eläkkeestä saatavalla lisärahalla pienituloisen voi rahoittaa välittömiä hankintoja. Hyvätuloinen voi myös sijoittaa lisätulot. Moni osittaisen vanhuuseläkkeen ottaneista näyttäisi olevan taloudellisesti kohtuullisen hyvässä asemassa eikä osittaisen vanhuuseläkkeen varhennusvähennys rasittane kohtuuttomasti toimeentuloa varsinaiselle vanhuuseläkkeelle siirtymisen jälkeen. Joukossa on myös eläkeiän jo saavuttaneita, eikä heidän eläkettään leikata varhennusvähennyksellä.

Osittaisen vanhuuseläkkeen suosiota selittää myös muiden eläkereittien karsiminen. Tällä hetkellä ei ole juuri muita eläkevaihtoehtoja ennen vanhuuseläkeiän täyttämistä. Lisäksi tämän eläkkeen voimaantulosta moni 61-vuotias on ollut tietoinen jo viime vuoden puolella, joten heillä on ollut aikaa harkita eläkkeen hakemista. Ennakoarvioiden mukaisesti moni ikärajan täyttäneistä hakikin eläkettä heti alkuvuodesta alkavaksi.

Kuvio 8.

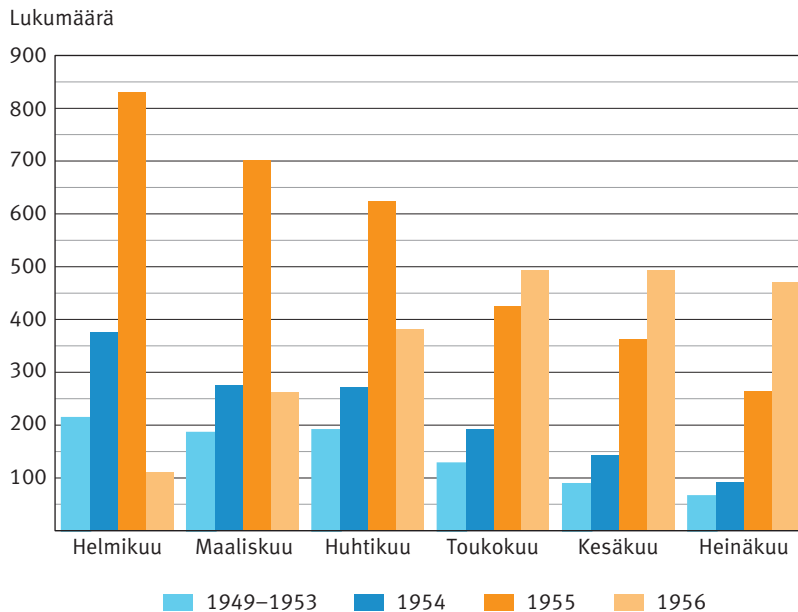
31.7.2017 mennessä alkaneet osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet eläkkeen tason mukaan

Osittaiselle vanhuuseläkkeelle siirtyneistä lähes 90 prosenttia on valinnut 50 prosentin tasoisen eläkkeen. Vain 10 prosenttia on valinnut 25 prosentin tason. Miehistä 25 prosentin tason valitsi kahdeksan prosenttia. Naisista tähän pienempään eläkkeeseen tyytyi 14 prosenttia.

Kuvio 9.

31.7.2017 mennessä alkaneet osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet ikäluokan ja alkamiskuukauden mukaan

3.1 Eläkkeen suuruus

50 prosentin osittaisen vanhuuseläkkeen ottaneiden eläke oli keskimäärin 830 euroa/kk. Vanhuuseläkkeelle siirtyneisiin verrattuna osittaisen vanhuuseläkkeen ottaneiden eläketaso on likimain samaa luokkaa. Tänä vuonna heinäkuun loppuun mennessä vanhuuseläkkeelle siirtyneiden keskieläke oli työeläkejärjestelmässä 1 780 €/kk. Kun otetaan huomioon osittaisen vanhuuseläkkeeseen tehdyt vähennykset, voidaan sanoa eläkkeiden olevan samaa tasoa. Osittaiselle vanhuuseläkkeelle siirtyneet eivät siis merkittävästi poikkea muista vanhuuseläkkeelle siirtävistä eläkkeen suuruuden suhteen.

Osittaisten vanhuuseläkkeiden kuukausieläkkeissä on suuret erot. Osa eläkkeistä on hyvin pieniä, vain joitakin kymmeniä euroja ja osa eläkkeistä on suuria, yli 2 000 euron eläkkeitä (kuvio 10). Keskihajonta⁷ oli 490 €/kk. Mitä vanhemmasta ikäluokasta on kysymys, sitä suurempi on keskieläke. Syitä on ainakin kaksi. Vanhimmat ikäluokat ovat ehtineet kartuttaa eläkettä pisimpään⁸ samalla, kun he saavat osittaisen vanhuuseläkkeen ilman varhennusvähennystä, mahdollisesti jopa lykkäyskorotettuna.

⁷ Keskihajonta kuvaa sitä, kuinka kaukana yksittäiset eläkkeet ovat keskimäärin eläkkeiden keskiarvosta.

⁸ Näillä ikäluokilla eläkettä on korottanut erityisesti 4,5 prosentin karttuma 63 vuoden iästä alkaen.

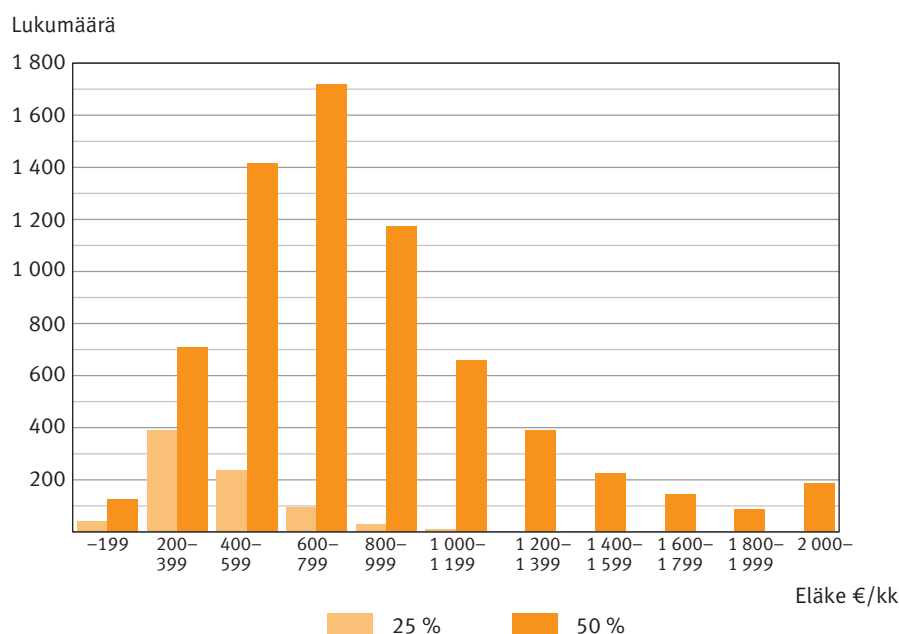
Miesten 50 prosentin tasoinen eläke oli keskimäärin 920 €/kk ja keskihajonta 540 €/kk. Naisten eläke oli vastaavasti 690 €/kk ja keskihajonta 360 €/kk.

Koska eläkkeiden keskihajonta on suuri ja eläkkeiden suuruusjakauma vahvasti vino, tyyppillistä tai tavallista eläkettä kuvaa paremmin mediaanieläke⁹. 50 prosentin tasoinen osittaisen vanhuuseläkkeen ottaneiden mediaanieläke oli 730 €/kk, eli sata euroa pienempi kuin keskiarvo. Miesten mediaanieläke 810 €/kk ja naisten 640 €/kk.

Joka kymmenes osittaisen vanhuuseläkkeen valinnut otti eläkkeen 25 prosentin tasoisena. Tällöin keskimäärin maksettu eläke oli 440 €/kk, mutta tässäkin joukossa hajonta oli suurta (230 €/kk). Mediaanieläke oli 390 €/kk.

Kuvio 10.

31.7.2017 mennessä alkaneet osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet suuruuden mukaan

3.2 Varhentajat ja lykkääjät

Osittaisen vanhuuseläkkeen voi ottaa joko varhennettuna, oman ikäluokan eläkeiässä tai lykättyinä eläkkeenä. Varhennettuja eläkkeitä leikataan varhennusvähennyksellä, joka on 0,4 prosenttia varhennuskuukautta kohti. Lykättyjä eläkkeitä korotetaan 0,4 prosenttia lykkäyskuukautta kohti. Osittaiselle vanhuuseläkkeelle on siirtynyt 7 600 henkilöä heinäkuun loppuun mennessä. Näistä alkoi varhennettuna 6 500 eläkettä ja vajaat 1 200 eläkettä varhentamattomana, joista alle 200 eläkettä alkoi eläkeiässä ja 1 000 lykättyinä eläkkeinä.

Lykkäys- tai varhennuskuukausien määrä lasketaan oman ikäluokan alimmasta vanhuuseläkeiästä. Esimerkiksi vuonna 1956 syntyneillä se on 63 vuotta ja 6 kuukautta. Heille lykkäyskorotus maksetaan, jos ottaa eläkkeen aikaisintaan 63 vuoden ja 7 kuukauden

⁹ Mediaanieläke on suuruudeltaan keskimääräinen eläke. Sitä pienempää eläkettä saa puolet kohdejoukosta, ja toinen puoli saa suurempaa eläkettä.

ikäisenä vuonna 2019. Poikkeuksen perussäännöstä tekevät jo ennen lain voimaantuloa oman ikäluokan vanhuuseläkeiän täyttäneet.

Vuosina 1949–1953 syntyneet ovat täyttäneet oman ikäluokkansa vanhuuseläkeiän 63 vuotta jo ennen tämän vuoden alkua. Heillä osittaista vanhuuseläkettä korotetaan lykkäyskorotuksella tämän vuoden alusta 0,4 prosenttia jokaiselta lykkäyskuukaudelta. Yläikärajaa ei ole. Siirtymäsäännön seurauksena heillä kaikilla on lykkäyskorotusta vähintään 0,4 prosenttia (tammikuulta), koska osittaisen vanhuuseläkkeen on saanut maksuun tämän vuoden helmikuusta alkaen.

Koska tämän katsauksen tarkastelujakso päättyy heinäkuun loppuun 2017, osittaisen vanhuuseläkkeen lykkäysaika on ollut enintään 6 kuukautta ja lykkäyskorotus 2,4 prosenttia. Ennen vuotta 1954 syntyneiden kohdalla onkin hieman kyseenalaista puhua osittaisen vanhuuseläkkeen lykkäämisestä tai lykkäysajasta ja -korotuksesta, koska heillä ei ole aiemmin ollut mahdollisuutta ottaa tätä eläkettä. Sen sijaan vuonna 1954 tai sen jälkeen syntyneiden kohdalla voidaan puhua aidommin eläkkeen lykkäämisestä, jos osittaisen vanhuuseläkkeen hakija päätty tai on päätenyt ottamaan eläkkeen vanhuuseläkeiän alarajan täyttämisen jälkeen.

Taulukko 2

Alkaneet varhennetut ja muut osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet, tilanne 31.7.2017

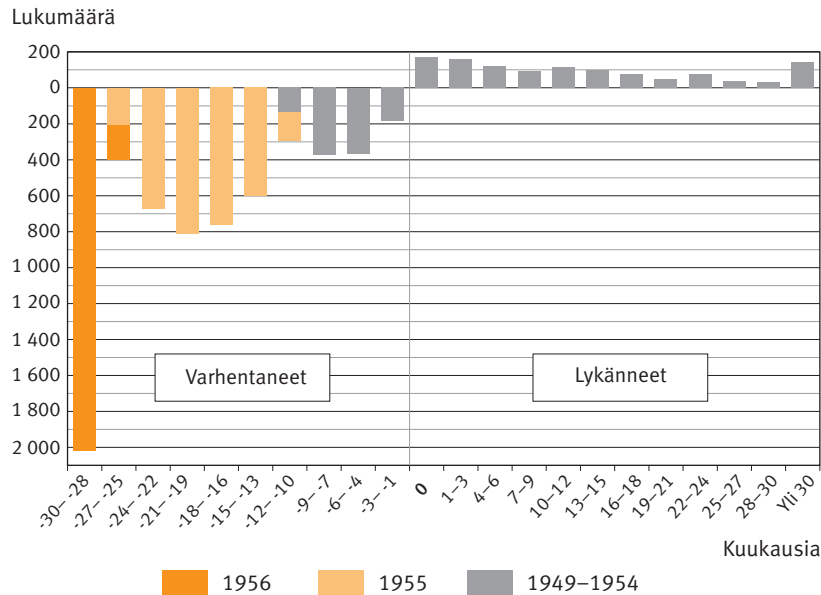
	Kaikki		Eläke 25 %		Eläke 50 %	
	lkm	€/kk	lkm	€/kk	lkm	€/kk
Kaikki	7 600	790	800	440	6 800	830
Varhennetut	6 500	740	700	420	5 800	780
Varhentamattomat	1 200	1 070	100	550	1 000	1 140

Useimmiten osittainen vanhuuseläke on siis varhennettu eläke, ja se on otettu ennen oman ikäluokan eläkeikää (kuvio 11). Silloin eläkkeeseen lasketaan pysyvä varhennusvähennys. Heinäkuun loppuun mennessä alkaneista eläkkeistä varhennusvähennys on tehty 6 500 eläkkeeseen. Toisin sanoen 85 prosenttia eläkkeistä on varhennettuja, ja niihin on tehty varhennusvähennys. Varhennus koskee erityisesti vuosina 1955–1956 syntyneitä ikäluokkia, sekä osin vuonna 1954 syntyneitä, jotka täyttävät tänä vuonna 63 vuoden eläkeiän.

Varhentajien varhennusaika oli keskimäärin 20 kuukautta. Pisin varhennusaika on luonnollisesti vuonna 1956 syntyneillä, jotka ovat täyttäneet tai täyttävät tänä vuonna osittaisen vanhuuseläkkeen alaikärajan 61 vuotta. Moni näyttää ottaneen osittaisen vanhuuseläkkeen heti kun siihen on lain mukaan tullut oikeus. Kahden ja puolen vuoden varhennus on leikkannut 50 prosentin tasoista osittaista vanhuuseläkettä keskimäärin lähes 100 euroa/kk.

Kuvio 11.

Osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle siirtymisen ajankohta suhteessa oman ikäluokan vanhuuseläkeiän alarajaan, 31.7.2017 mennessä eläkkeelle siirtyneet

Osittaisen vanhuuseläkkeen ottaneissa oli heinäkuussa alle 200 eläkeiässä aloittanutta ja 1 000 lykkääjää. Lykkäyskorotusta he saavat vain tämän vuoden alusta, minkä vuoksi lykkäyskorotuksen suuruustarkastelu ei ole tällä hetkellä mielekäs. Kuvioista 11 nähdään kuukausijakaumatietoa siitä, miten monta kuukautta yli oman ikäluokan vanhuuseläkeiän osittainen vanhuuseläke on alkanut vanhimmissa ikäluokissa. On hyvä huomata, että kuvion muoto tulee muuttumaan olennaisesti, kun aikaa kuluu. Esimerkiksi vanhimmilla ikäluokilla ei ole ollut mahdollisuutta ottaa osittaista vanhuuseläkettä ennen tätä vuotta. Toisaalta myös vuonna 1956 syntyneiden ikäluokassa tulee olemaan henkilöitä, jotka tulevat ottamaan osittaisen vanhuuseläkkeen lykättynä, mutta se on heille mahdollista ensimmäisen kerran vuonna 2019.

Taulukko 3.

Ennen eläkeikää otetut osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet sekä keskimääräinen varhennusaika ja -vähennys

Ikäluokka	Henkilöitä	Varhennusaika	50 % oven varhennusvähennys
Kaikki	6 500	20 kk	67 €/kk
1954	1 100	6 kk	22 €/kk
1955	3 200	19 kk	63 €/kk
1956	2 200	29 kk	96 €/kk

25 % tasoinen osittainen varhennettu vanhuuseläke on alle 700 henkilöllä, joilla varhennusvähennys on keskimäärin 38 €/kk. Varhennusajoissa ei ole eroa.

3.3 Osittaisen vanhuuseläkkeen peruneet

Osittaisen vanhuuseläkkeen voi myös perua. Perumisaika on kolme kuukautta. Heinäkuun 2017 loppuun mennessä oli peruttu 60 eläkettä, joista valtaosa oli 50 prosentin tasoisia. Kaksi kolmesta perui eläkkeen julkiselta puolelta. Naisten osuus oli yli 60 prosenttia.

3.4 Arvio tänä vuonna osittaiselle vanhuuseläkkeelle siirtävistä

Heinäkuun loppuun mennessä osittaiselle vanhuuseläkkeelle on jäänyt 7 600 henkilöä. Jos loppuvuoden aikana jatkuu viime kuukausien mukainen kehitys, osittaisella vanhuuseläkkeellä on vuoden lopussa likimain 11 000 henkilöä. Tässä joukossa on noin 6 500 miestä ja likimain 4 500 naista.

3.5 Eläkealkavuus

Osittaisen vanhuuseläkkeen alkavuus voidaan laskea alkaneista eläkkeistä samaan tapaan kuin hakijamäärien perusteella aiemmin laskettiin hakemisalttiyslukuja. Heinäkuun loppuun mennessä alkaneiden eläkkeiden perusteella eläkealkavuus on 3,4 prosenttia työeläkevakuutetuista. Miesten alkavuus on 4,1 prosenttia ja naisten 2,8 prosenttia.

Koko vuoden eläkealkavuus asettunee runsaaseen 5 prosenttiin. Miesten koko vuoden alkavuudeksi tulisi 6,1 prosenttia ja naisten 4,2 prosenttia. Lukuja voidaan verrata osa-aikaeläkkeen alkavuuteen. Viime vuonna osa-aikaeläkkeelle jäi lähes 5 000 henkilöä, ja eläkealkavuus oli 1,5 prosenttia eläkkeeseen oikeutetuista. Viime vuonna osa-aikaeläkkeiden alkavuus oli hieman korkeampi kuin parina aiempana vuotena, koska se oli viimeinen mahdollinen vuosi hakea osa-aikaeläkettä. Osa-aikaeläkkeen viime vuosien alkavuuteen verrattuna osittaisen vanhuuseläkkeen alkavuus näyttää suurelta. Nyt on kysymys uuden eläkkeen ensimmäisistä kuukausista, joiden perusteella on vaikea ennakoida tulevaisuutta. Aika näyttää, millaisen aseman osittainen varhennettu vanhuuseläke tulee saamaan.

1 Vireille tulleet OVE-hakemukset rekisteröintiajankohdan ja hakijan syntymävuoden mukaan
Koko työeläkejärjestelmä

Hakemuksen rekisteröinti- ajankohta	Hakijan syntymävuosi							Kaikki
	-1950 ¹⁾	1951	1952	1953	1954	1955	1956	
Kaikki								
2016	1	10	10	19	52	99	29	220
2017/01	15	27	60	95	362	831	241	1 631
2017/02	22	22	58	110	323	829	408	1 772
2017/03	18	26	50	91	268	607	494	1 554
2017/04	11	16	34	57	169	403	500	1 190
2017/05	3	11	30	55	155	352	560	1 166
2017/06	3	5	13	34	108	263	551	977
2017/07	6	7	24	32	97	252	505	923
2017/01-07	78	114	269	474	1 482	3 537	3 259	9 213
Yhteensä	79	124	279	493	1 534	3 636	3 288	9 433
Miehet								
2016	-	7	5	8	22	42	12	96
2017/01	8	19	32	37	206	500	144	946
2017/02	16	15	25	56	181	546	253	1 092
2017/03	10	14	25	49	144	382	295	919
2017/04	5	8	13	29	96	247	276	674
2017/05	1	7	13	22	81	208	323	655
2017/06	-	1	5	14	49	154	327	550
2017/07	1	1	10	15	47	150	295	519
2017/01-07	41	65	123	222	804	2 187	1 913	5 355
Yhteensä	41	72	128	230	826	2 229	1 925	5 451
Naiset								
2016	1	3	5	11	30	57	17	124
2017/01	7	8	28	58	156	331	97	685
2017/02	6	7	33	54	142	283	155	680
2017/03	8	12	25	42	124	225	199	635
2017/04	6	8	21	28	73	156	224	516
2017/05	2	4	17	33	74	144	237	511
2017/06	3	4	8	20	59	109	224	427
2017/07	5	6	14	17	50	102	210	404
2017/01-07	37	49	146	252	678	1 350	1 346	3 858
Yhteensä	38	52	151	263	708	1 407	1 363	3 982

1) Sisältää 12 vuonna 1949 syntynyttä hakijaa.

1a Vireille tulleet OVE-hakemukset rekisteröintiajankohdan ja hakijan syntymävuoden mukaan
Yksityinen sektori

Hakemuksen rekisteröinti- ajankohta	Hakijan syntymävuosi							Kaikki
	-1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	
Kaikki								
2016	-	1	-	3	20	34	8	66
2017/01	8	16	35	71	302	677	182	1 291
2017/02	12	11	27	53	236	627	293	1 259
2017/03	10	9	28	51	173	482	365	1 118
2017/04	5	10	15	36	119	304	355	844
2017/05	2	6	16	35	107	251	383	800
2017/06	1	2	9	16	68	182	368	646
2017/07	3	2	14	18	57	168	362	624
2017/01-07	41	56	144	280	1 062	2 691	2 308	6 582
Yhteensä	41	57	144	283	1 082	2 725	2 316	6 648
Miehet								
2016	-	1	-	-	14	19	5	39
2017/01	4	10	21	32	182	445	122	816
2017/02	8	9	14	33	156	458	203	881
2017/03	6	8	18	34	121	336	248	771
2017/04	4	4	7	22	75	213	235	560
2017/05	1	6	8	17	65	173	257	527
2017/06	-	-	4	8	40	124	271	447
2017/07	-	1	6	11	39	119	257	433
2017/01-07	23	38	78	157	678	1 868	1 593	4 435
Yhteensä	23	39	78	157	692	1 887	1 598	4 474
Naiset								
2016	-	-	-	3	6	15	3	27
2017/01	4	6	14	39	120	232	60	475
2017/02	4	2	13	20	80	169	90	378
2017/03	4	1	10	17	52	146	117	347
2017/04	1	6	8	14	44	91	120	284
2017/05	1	-	8	18	42	78	126	273
2017/06	1	2	5	8	28	58	97	199
2017/07	3	1	8	7	18	49	105	191
2017/01-07	18	18	66	123	384	823	715	2 147
Yhteensä	18	18	66	126	390	838	718	2 174

1b Vireille tulleet OVE-hakemukset rekisteröintiajankohdan ja hakijan syntymävuoden mukaan
Julkinen sektori

Hakemuksen rekisteröinti- ajankohta	Hakijan syntymävuosi							Kaikki
	-1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	
Kaikki								
2016	1	9	10	16	32	65	21	154
2017/01	7	11	25	24	60	154	59	340
2017/02	10	11	31	57	87	202	115	513
2017/03	8	17	22	40	95	125	129	436
2017/04	6	6	19	21	50	99	145	346
2017/05	1	5	14	20	48	101	177	366
2017/06	2	3	4	18	40	81	183	331
2017/07	3	5	10	14	40	84	143	299
2017/01-07	37	58	125	194	420	846	951	2 631
Yhteensä	38	67	135	210	452	911	972	2 785
Miehet								
2016	-	6	5	8	8	23	7	57
2017/01	4	9	11	5	24	55	22	130
2017/02	8	6	11	23	25	88	50	211
2017/03	4	6	7	15	23	46	47	148
2017/04	1	4	6	7	21	34	41	114
2017/05	-	1	5	5	16	35	66	128
2017/06	-	1	1	6	9	30	56	103
2017/07	1	-	4	4	8	31	38	86
2017/01-07	18	27	45	65	126	319	320	920
Yhteensä	18	33	50	73	134	342	327	977
Naiset								
2016	1	3	5	8	24	42	14	97
2017/01	3	2	14	19	36	99	37	210
2017/02	2	5	20	34	62	114	65	302
2017/03	4	11	15	25	72	79	82	288
2017/04	5	2	13	14	29	65	104	232
2017/05	1	4	9	15	32	66	111	238
2017/06	2	2	3	12	31	51	127	228
2017/07	2	5	6	10	32	53	105	213
2017/01-07	19	31	80	129	294	527	631	1 711
Yhteensä	20	34	85	137	318	569	645	1 808

2 31.7.2017 mennessä alkaneet osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet
Koko työeläkejärjestelmä

Eläkkeen alkamis- ajankohta	Syntymävuosi							Kaikki	%
	-1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956		
Kaikki osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet									
2017/02	11	37	65	100	375	830	111	1 529	20,0
2017/03	22	18	41	104	275	702	262	1 424	18,6
2017/04	18	27	58	87	272	624	381	1 467	19,2
2017/05	13	16	33	65	192	426	493	1 238	16,2
2017/06	4	8	31	45	143	362	494	1 087	14,2
2017/07	3	8	14	40	92	264	471	892	11,7
Yhteensä	71	114	242	441	1 349	3 208	2 212	7 637	100
25 prosentin osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet									
2017/02	-	4	5	9	20	59	8	105	13,0
2017/03	2	-	7	10	24	65	31	139	17,2
2017/04	1	2	5	9	26	72	50	165	20,5
2017/05	-	3	5	8	22	49	62	149	18,5
2017/06	-	1	4	9	24	42	56	136	16,9
2017/07	-	3	2	11	11	35	50	112	13,9
Yhteensä	3	13	28	56	127	322	257	806	100
50 prosentin osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet									
2017/02	11	33	60	91	355	771	103	1 424	20,8
2017/03	20	18	34	94	251	637	231	1 285	18,8
2017/04	17	25	53	78	246	552	331	1 302	19,1
2017/05	13	13	28	57	170	377	431	1 089	15,9
2017/06	4	7	27	36	119	320	438	951	13,9
2017/07	3	5	12	29	81	229	421	780	11,4
Yhteensä	68	101	214	385	1 222	2 886	1 955	6 831	100
Miesten osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet									
2017/02	6	27	34	42	214	511	67	901	19,9
2017/03	15	12	20	48	149	461	166	871	19,2
2017/04	9	15	27	50	157	404	246	908	20,1
2017/05	8	10	15	38	107	253	289	720	15,9
2017/06	1	3	14	14	70	223	275	600	13,3
2017/07	1	4	6	18	49	150	297	525	11,6
Yhteensä	40	71	116	210	746	2 002	1 340	4 525	100
Naisten osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet									
2017/02	5	10	31	58	161	319	44	628	20,2
2017/03	7	6	21	56	126	241	96	553	17,8
2017/04	9	12	31	37	115	220	135	559	18,0
2017/05	5	6	18	27	85	173	204	518	16,6
2017/06	3	5	17	31	73	139	219	487	15,6
2017/07	2	4	8	22	43	114	174	367	11,8
Yhteensä	31	43	126	231	603	1 206	872	3 112	100

2a 31.7.2017 mennessä alkaneet osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet
Yksityinen sektori

Eläkkeen alkamis- ajankohta	Syntymävuosi							Kaikki	%
	-1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956		
Kaikki osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet									
2017/02	5	18	35	70	303	669	82	1 182	21,2
2017/03	13	11	23	49	211	539	201	1 047	18,8
2017/04	9	8	27	51	182	496	282	1 055	19,0
2017/05	7	9	17	44	129	310	365	881	15,8
2017/06	2	3	16	24	91	274	360	770	13,8
2017/07	2	5	9	21	66	178	351	632	11,4
Yhteensä	38	54	127	259	982	2 466	1 641	5 567	100
25 prosentin osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet									
2017/02	-	2	3	5	13	45	2	70	14,7
2017/03	1	-	4	1	13	42	23	84	17,6
2017/04	1	1	-	5	10	43	27	87	18,2
2017/05	-	2	3	5	11	28	42	91	19,1
2017/06	-	-	2	4	11	31	39	87	18,2
2017/07	-	2	1	4	5	16	30	58	12,2
Yhteensä	2	7	13	24	63	205	163	477	100
50 prosentin osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet									
2017/02	5	16	32	65	290	624	80	1 112	21,8
2017/03	12	11	19	48	198	497	178	963	18,9
2017/04	8	7	27	46	172	453	255	968	19,0
2017/05	7	7	14	39	118	282	323	790	15,5
2017/06	2	3	14	20	80	243	321	683	13,4
2017/07	2	3	8	17	61	162	321	574	11,3
Yhteensä	36	47	114	235	919	2 261	1 478	5 090	100
Miesten osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet									
2017/02	3	12	21	32	190	449	53	760	20,3
2017/03	8	9	14	26	130	388	143	718	19,2
2017/04	4	7	16	36	131	355	201	750	20,0
2017/05	6	5	11	30	84	211	247	594	15,9
2017/06	1	2	6	9	51	190	229	488	13,0
2017/07	1	3	5	12	41	123	252	437	11,7
Yhteensä	23	38	73	145	627	1 716	1 125	3 747	100
Naisten osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet									
2017/02	2	6	14	38	113	220	29	422	23,2
2017/03	5	2	9	23	81	151	58	329	18,1
2017/04	5	1	11	15	51	141	81	305	16,8
2017/05	1	4	6	14	45	99	118	287	15,8
2017/06	1	1	10	15	40	84	131	282	15,5
2017/07	1	2	4	9	25	55	99	195	10,7
Yhteensä	15	16	54	114	355	750	516	1 820	100

2b 31.7.2017 mennessä alkaneet osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet
Julkinen sektori

Eläkkeen alkamis- ajankohta	Syntymävuosi							Kaikki	%
	-1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956		
Kaikki osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet									
2017/02	6	19	30	30	72	161	29	347	16,8
2017/03	9	7	18	55	64	163	61	377	18,2
2017/04	9	19	31	36	90	128	99	412	19,9
2017/05	6	7	16	21	63	116	128	357	17,2
2017/06	2	5	15	21	52	88	134	317	15,3
2017/07	1	3	5	19	26	86	120	260	12,6
Yhteensä	33	60	115	182	367	742	571	2 070	100
25 prosentin osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet									
2017/02	-	2	2	4	7	14	6	35	10,6
2017/03	1	-	3	9	11	23	8	55	16,7
2017/04	-	1	5	4	16	29	23	78	23,7
2017/05	-	1	2	3	11	21	20	58	17,6
2017/06	-	1	2	5	13	11	17	49	14,9
2017/07	-	1	1	7	6	19	20	54	16,4
Yhteensä	1	6	15	32	64	117	94	329	100
50 prosentin osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet									
2017/02	6	17	28	26	65	147	23	312	17,9
2017/03	8	7	15	46	53	140	53	322	18,5
2017/04	9	18	26	32	74	99	76	334	19,2
2017/05	6	6	14	18	52	95	108	299	17,2
2017/06	2	4	13	16	39	77	117	268	15,4
2017/07	1	2	4	12	20	67	100	206	11,8
Yhteensä	32	54	100	150	303	625	477	1 741	100
Miesten osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet									
2017/02	3	15	13	10	24	62	14	141	18,1
2017/03	7	3	6	22	19	73	23	153	19,7
2017/04	5	8	11	14	26	49	45	158	20,3
2017/05	2	5	4	8	23	42	42	126	16,2
2017/06	-	1	8	5	19	33	46	112	14,4
2017/07	-	1	1	6	8	27	45	88	11,3
Yhteensä	17	33	43	65	119	286	215	778	100
Naisten osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet									
2017/02	3	4	17	20	48	99	15	206	15,9
2017/03	2	4	12	33	45	90	38	224	17,3
2017/04	4	11	20	22	64	79	54	254	19,7
2017/05	4	2	12	13	40	74	86	231	17,9
2017/06	2	4	7	16	33	55	88	205	15,9
2017/07	1	2	4	13	18	59	75	172	13,3
Yhteensä	16	27	72	117	248	456	356	1 292	100

3 31.7.2017 mennessä alkaneet osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet ja niiden suuruusjakauma

€/kk	Syntymävuosi					Kaikki	%
	1949–1952	1953	1954	1955	1956		
Kaikki osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet							
–199	..	5	16	82	61	166	2,2
200–399	13	33	160	481	411	1 098	14,4
400–599	39	69	269	736	539	1 652	21,6
600–799	69	76	305	789	573	1 812	23,7
800–999	72	79	221	506	326	1 204	15,8
1 000–1 199	53	58	146	282	129	668	8,7
1 200–1 399	51	46	78	136	81	392	5,1
1 400–1 599	32	26	60	75	33	226	3,0
1 600–1 799	23	17	37	48	22	147	1,9
1 800–1 999	20	6	20	29	11	86	1,1
2 000–	53	26	37	44	26	186	2,4
Kaikki	427	441	1 349	3 208	2 212	7 637	100
€/kk							
Keskimäärin	1 252	993	851	745	685	789	
Mediaani	1 053	882	754	672	624	694	
25 prosentin osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet							
–199	-	3	4	14	19	40	5,0
200–399	9	15	54	158	152	388	48,1
400–599	10	25	46	104	52	237	29,4
600–799	11	9	16	29	27	92	11,4
800–999	8	..	5	11	5	30	3,7
1 000–1 199	3	..	..	4	..	11	1,4
1 200–1 399	-	..	..	-	-	3	0,4
1 400–1 599	..	-	-	-	-	..	0,2
1 600–1 799	..	-	-	..	-	..	0,2
1 800–1 999	-	-	-	-	-	-	0,0
2 000–	-	-	-	..	-	..	0,1
Kaikki	44	56	127	322	257	806	100
€/kk							
Keskimäärin	696	514	454	439	386	444	
Mediaani	696	479	413	395	342	393	
50 prosentin osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet							
–199	..	..	12	68	42	126	1,8
200–399	4	18	106	323	259	710	10,4
400–599	29	44	223	632	487	1 415	20,7
600–799	58	67	289	760	546	1 720	25,2
800–999	64	78	216	495	321	1 174	17,2
1 000–1 199	50	57	145	278	127	657	9,6
1 200–1 399	51	44	77	136	81	389	5,7
1 400–1 599	30	26	60	75	33	224	3,3
1 600–1 799	22	17	37	47	22	145	2,1
1 800–1 999	20	6	20	29	11	86	1,3
2 000–	53	26	37	43	26	185	2,7
Kaikki	383	385	1 222	2 886	1 955	6 831	100
€/kk							
Keskimäärin	1 316	1 063	893	779	725	830	
Mediaani	1 137	950	787	705	662	730	

3a 31.7.2017 mennessä alkaneet osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet ja niiden suuruusjakauma sukupuolen mukaan
Miehet

€/kk	Syntymävuosi					Kaikki	%
	1949–1952	1953	1954	1955	1956		
Kaikki osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet							
-199	-	..	8	35	32	77	1,7
200–399	..	7	58	201	174	442	9,8
400–599	12	24	111	388	268	803	17,7
600–799	29	29	155	491	348	1 052	23,2
800–999	33	30	128	362	256	809	17,9
1 000–1 199	26	30	97	234	112	499	11,0
1 200–1 399	31	31	61	115	69	307	6,8
1 400–1 599	20	19	51	69	31	190	4,2
1 600–1 799	15	12	28	40	19	114	2,5
1 800–1 999	16	6	17	27	10	76	1,7
2 000–	43	20	32	40	21	156	3,4
Kaikki	227	210	746	2 002	1 340	4 525	100
€/kk							
Keskimäärin	1 481	1 184	970	834	767	885	
Mediaani	1 295	1 078	860	749	715	779	
50 prosentin osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet							
-199	-	..	5	31	24	61	1,5
200–399	-	4	43	157	126	330	7,9
400–599	10	15	88	323	233	669	16,1
600–799	21	25	141	467	327	981	23,6
800–999	26	29	123	352	251	781	18,8
1 000–1 199	25	30	97	231	111	494	11,9
1 200–1 399	31	29	60	115	69	304	7,3
1 400–1 599	18	19	51	69	31	188	4,5
1 600–1 799	14	12	28	39	19	112	2,7
1 800–1 999	16	6	17	27	10	76	1,8
2 000–	43	20	32	39	21	155	3,7
Kaikki	204	190	685	1 850	1 222	4 151	100
€/kk							
Keskimäärin	1 554	1 245	1 009	860	798	918	
Mediaani	1 358	1 138	901	777	737	808	

3b 31.7.2017 mennessä alkaneet osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet ja niiden suuruusjakauma sukupuolen mukaan
Naiset

€/kk	Syntymävuosi					Kaikki	%
	1949–1952	1953	1954	1955	1956		
Kaikki osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet							
-199	..	3	8	47	29	89	2,9
200–399	11	26	102	280	237	656	21,1
400–599	27	45	158	348	271	849	27,3
600–799	40	47	150	298	225	760	24,4
800–999	39	49	93	144	70	395	12,7
1 000–1 199	27	28	49	48	17	169	5,4
1 200–1 399	20	15	17	21	12	85	2,7
1 400–1 599	12	7	9	6	..	36	1,2
1 600–1 799	8	5	9	8	3	33	1,1
1 800–1 999	4	-	3	..	..	10	0,3
2 000–	10	6	5	4	5	30	1,0
Kaikki	200	231	603	1 206	872	3 112	100
€/kk							
Keskimäärin	992	820	705	596	560	649	
Mediaani	898	782	646	556	526	591	
50 prosentin osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet							
-199	..	..	7	37	18	65	2,4
200–399	4	14	63	166	133	380	14,2
400–599	19	29	135	309	254	746	27,8
600–799	37	42	148	293	219	739	27,6
800–999	38	49	93	143	70	393	14,7
1 000–1 199	25	27	48	47	16	163	6,1
1 200–1 399	20	15	17	21	12	85	3,2
1 400–1 599	12	7	9	6	..	36	1,3
1 600–1 799	8	5	9	8	3	33	1,2
1 800–1 999	4	-	3	..	..	10	0,4
2 000–	10	6	5	4	5	30	1,1
Kaikki	179	195	537	1 036	733	2 680	100
€/kk							
Keskimäärin	1 045	886	744	635	603	693	
Mediaani	939	834	685	604	570	639	

ELÄKETURVAKESKUKSEN
TILASTOJA

Oven avaus

Katsaus osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen valinneisiin

Julkaisussa tarkastellaan osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen yleisyyttä, hakemusmääriä ja eläkkeensaajia. Uuden eläkelajin alkua ja kehitystä kuvataan ensimmäisen puolen vuoden ajalta.

ELÄKETURVAKESKUKSEN TILASTOJA

Eläketurvakeskus on lakisääteinen työeläketurvan kehittäjä, asiantuntija ja yhteisten palvelujen tuottaja. Tilastoja-sarjassa julkaistaan tilastotietoja eläketurvan eri alueilta. Tilastot perustuvat eläkejärjestelmän rekisteritietoihin.

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN